

Podróże kulinarne – Smaki Malezji

14 września 2012

Może nie podróżowaliśmy po całej Malezji, a tylko po Kuala Lumpur, ale restauracje stolicy, jak w zwierciadle, odbijają to, co jest typowe dla całej Malezji, czyli jej wielokulturowość. Kuchnia Malezji to mieszanina tradycji malajskiej, chińskiej, hinduskiej oraz tajskiej. Dodatkowo składniki, przyprawy i sposoby przyrządzania typowe dla danej tradycji z czasem przemieszały się tak, że potrawy są mało zbliżone do pierwowzoru lub w ogóle trudno wywnioskować, z jakiej kuchni wywodzi się dane danie.

W Malezji je się na ulicy, na świeżym powietrzu lub w lokalach znajdujących się w czymś na kształt wiaty, oczywiście całkowicie otwartej z jednej strony. Mieszkańcy Malezji, podobnie jak pozostali mieszkańcy Azji Połudnowo-Wschodniej, ze względu na panujące tam upały, główne posiłki spożywają rano i bardzo późnym wieczorem, już po zapadnięciu zmroku. To właśnie dlatego azjatyckie ulice do późnej nocy tętnią życiem, niezliczoną ilością dźwięków i świateł, a zapachy które w tym czasie rozciągają się z prowizorycznych, często przenośnych kuchni, są po prostu nie do opisania.

Kuchnia malajska

Satay to danie podobne do szaszłyka, z małych kawałków mięsa kurczaka lub wołowiny, marynowanych i nabitych na kokosowy lub bambusowy patyk. Sataye pieczone są na węglu drzewnym lub na drewnie - krótko, lecz na dużym, otwartym ogniu. Podawane są często z sosem chili, w którym są maczane. Oryginalnie Satay pochodzi z Jawy i Indonezji, gdzie jest potrawą narodową. Ponieważ Indonezja należała kiedyś do Holandii, satay jest też popularny w europejskiej odmianie. Ciekawostką jest fakt, że ze względu na tradycyjny sposób przyrządzania, na satay osadza się niewielka ilość sadzy. To dlatego zawsze podawane są ze świeżym zielonym ogórkiem i cebulą, żeby po spożyciu sataya oczyścić przelyk i ustrzec się nieprzyjemnej zgagi.

Nasi lemak to narodowe danie Malezji mimo, że od zawsze było serwowane także w innych częściach świata. Jest to danie zawinięte w liść bananowca, składające się z ryżu, jaja na twardo, małych, smażonych anchovies, prażonych orzeszków i ostrego czerwonego sosu, który nadaje smaku całej potrawie. Ryż do nasi lemak gotuje się w mleku kokosowym.

Tradycyjnie je się je na śniadanie z inną ciekawą przystawką, którą popularnie nazywa się, ze względu na kolor i konsystencję, "brain". Jest to nieco galaretowata masa z ryby, owinięta w podłużny liść, którą wysysa się z liścia po jego rozwinięciu. Takie przystawki leżą zwinięte na każdym śniadaniowym stoliku, a na koniec posiłku kelner zlicza ilość opróżnionych liści.

Chińska kuchnia

Makaron **Hokkien** to gruby, żółty makaron przesmażony z ciemnym sosem sojowym, świńskim tłuszczem i skwarkami. Do tego zapewne masa przypraw, niemożliwych do odgadnięcia.

Jednak to nie przyprawy stanowią największy problem w odtworzeniu tego dania, a proces jego przygotowania. Tą potrawę

przygotowuje się w woku na kamiennym kotle, wypełnionym węglem, z którego bucha ogień. Dzięki temu potrawa przesiąka aromatem węgla drzewnego, a ogromnie wysoka temperatura powoduje, że składniki łączą się w sposób, który jest po prostu nie do podrobienia w domowych warunkach. Makaron Hokkien to ulubiona potrawa mojego męża, który pewnie już zastanawia się jak i gdzie zbudować taki kamienny kocioł.

Do popicia w chińskiej tradycyjnej restauracji dostaje się zielony, kwaśno-słono-słodki napój składający się z limonki, kruszonego lodu, suszonych i zasolonych sliwek. Napój wygląda bardzo efektownie, przede wszystkim jednak niesamowicie orzeźwia. Do smaku natomiast... no cóż, trzeba się przyzwyczaić.

Innym ciekawym daniem jest płaszczka przyrządzona na grillu, podawana z limonkami do skropienia mięsa ryby i kilkoma rodzajami dipów o wyrazistych, słodko-kwaśnych, dosyć ostrych nutach. Płaszczka zaskoczyła mnie przede wszystkim delikatnością mięsa ukrytego pod nieco chrupiącą skórką. Mięso było białe, kruche, lecz soczyste, całkowicie bez ości i do tego bardzo smaczne, zwłaszcza w połączeniu z dołączonymi do zestawu sosami.

Kuchnia hinduska

Sweet appam - to naleśnik ze sfermentowanej mąki ryżowej. Ciasto na ten naleśnik jest wylewane na ścianki rozgrzanego nad ogniem naczynia przypominającego mały wok. Następnie, appam jest polewany słodkim mlekiem kokosowym i przykrywany na czas dalszego smażenia.

Dzięki takiemu procesowi jego brzegi stają się łamliwe i chrupiące jak wafelek, ale środek nadal jest miękki i słodki. Naleśnik zjada się łyżką, a jego smak jest doprawdy niepowtarzalny.

Curry je się palcami, ale tylko prawej ręki. Lewa ręka tradycyjnie służy do higieny. Najpierw duże liście bananowca rozłożone na stole przeciera się wilgotną ściereczką, później wyklada się na nie ryż i curry, do wyboru trzy rodzaje. Curry w Malezji są gładkimi sosami. W odwiedzonej restauracji (podobno najlepszej tego typu w całym Kuala Lumpur) podaje się je w metalowych trojakiach, nakłada po małej porcji i palcami miesza z ryżem na liściu bananowca. Właściciel restauracji dba o to, aby trojaki były zawsze pełne curry. Do tego podaje się różne rodzaje chleba: naan, chapati i chleb nazwany przez naszych lokalnych towarzyszy "egg-bread", który jest połączeniem dwóch cienkich pszennych placków, pomiędzy którymi znajduje się cienka warstwa roztrzepanego, ściętego jaja. Egg-bread jest rodzajem chleba typowo jadanym na śniadanie.

W hinduskiej restauracji nawet w gorące dni można dostać do picia mocną, gorącą herbatę z mlekiem i kardamonem lub schłodzony napój z wody, mleka kokosowego, lodu i syropu z płatków róży, o cierpkim, lecz orzeźwiający smaku.

Ucztę w takiej restauracji kończymy z czystym liściem złożonym na pół wzdłuż łodygi. To znak, że bardzo nam smakowało. Dużym nietaktem byłoby zostawienie resztek jedzenia na liściu (to brak szacunku do żywności), lub pozostawienie liścia rozłożonego - to z kolei oznacza "nie smakowało mi i nigdy już tu nie wrócę!" i zwykle stanowi dużą przykrość dla gospodarza.

Jeżeli nie macie zbyt dużo wolnego czasu w Kuala Lumpur, a jesteście foodies tak jak my, to najlepszym sposobem na szybki kurs kuchni malajskiej będzie skorzystanie z lokalnej oferty na food tour (www.foodtourmalaysia.com). Bardzo dobrze zorganizowana wycieczka, z własnym transportem i kompetentnymi przewodnikami, zorganizowana po miejscach, w których żywią się tubylcy, a turyści zazwyczaj nigdy nie docierają samodzielnie.